

**Documentatierapport
Regionale Inkomensverdelingen (RIO) 2014**

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende regionale inkomensverdelingen van personen en huishoudens 2014, welke voornamelijk gebaseerd zijn op gegevens afkomstig van de Belastingdienst en de Gemeentelijke basisadministratie (GBA).”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research instituting or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

“Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.”

Beschikbare bestand(en):

RIO 2014V1

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Het Regionaal Inkomensonderzoek (RIO) is een onderzoek gebaseerd op integrale waarneming.
  - Bij het RIO worden de GBA-huishoudens gebruikt.
  - Uitsluitend de combinatie van RINPERSOON met RINPERSOONS 'R' of 'S' identificeert een persoon. Zie hoofdstuk 3 voor een beschrijving.
  - De waarden van de gemeente-, wijk- en buurtcodes zijn voorzien van de labels die bij 2014 horen.
  - De koppelsleutel voor personen is RINPERSOONS en RINPERSOON.
  - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
  - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Microdatabestand	6
Inkomenseenheid	6
Het selecteren van huishoudens	6
Huishoudenspopulatie in publicaties	6
Personenpopulatie in publicaties	7
Nauwkeurigheid	8
Volgtijdelijke vergelijkbaarheid.....	8
Achtergrond gegevensverzameling	8
Gegevens op Statline.....	8
3. Bestandsopbouw en toelichting	9
Bestandsopbouw	9
Toelichting op de variabelen	11
RINPERSOONS en RINPERSOON.....	11
GEMCODE.....	11
WIJK en BUURT	12
GEBLAND	12
HERKOMST.....	12
Voorkomende waarden van de variabelen	13

1. Inleiding

Het team Microdataservices van CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van regionale inkomensverdelingen van personen en huishoudens 2014.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Microdatabestand

Een record in het microdatabestand bevat informatie over personen en huishoudens in het RIO. Het bestand bevat zowel de kernpersonen als de overige leden in het huishouden. Het bestand bevat RINPERSOONS en RINPERSOON als sleutel waarmee gekoppeld kan worden met andere bestanden.

Inkomenseenheid

Binnen het RIO worden zowel personen als huishoudens als inkomenseenheid gebruikt. In het bestand is aan alle leden van een huishouden eenzelfde sleutel (`i_hh_id_encrypt`) toegekend. Personen met eenzelfde `i_hh_id_encrypt` vormen dus een huishouden.

Het selecteren van huishoudens

Het RIO-bestand is een personenbestand. In elk record zijn zowel gegevens van de betreffende persoon (leeftijd, inkomen) als gegevens die betrekking hebben op het huishouden (samenstelling, besteedbaar inkomen van het huishouden) opgenomen; deze laatste gegevens zijn uiteraard voor alle leden van een huishouden gelijk. Om te komen tot een huishoudenspopulatie, moet van elk huishouden precies één persoon geselecteerd worden. Doorgaans wordt hiervoor de hoofdkostwinner geselecteerd ($POSHHK \leq 2$). Dit betekent, dat in de geselecteerde records naast de huishoudensgegevens, de persoonsgegevens van de geselecteerde persoon zijn opgenomen. Voorafgaande aan deze selectie kunnen desgewenst nieuw afgeleide huishoudensvariabelen toegevoegd worden, zoals sociaaleconomische categorie van de hoofdkostwinner, leeftijd jongste kind e.d.

Huishoudenspopulatie in publicaties

Voor een aantal huishoudens is het inkomen in het geheel niet of slechts voor een deel waargenomen. In de bestanden zijn deze huishoudens terug te vinden met behulp van de variabele `H_INK` "Inkomen huishouden bekend" (code 0 geeft aan dat het waargenomen inkomen ontbreekt of onvolledig is). Voor huishoudens met een inkomen boven 1 miljoen euro is het huishoudensinkomen afgerond op 1 miljoen euro en heeft de variabele `H_INK` de code 2 gekregen. Hetzelfde geldt voor huishoudens met een inkomen onder min 500 duizend euro. Het huishoudensinkomen is afgerond op -500 duizend euro en `H_INK` heeft code 2 gekregen. Het RIO publiceert doorgaans uitsluitend over particuliere huishoudens (in- of exclusief studenten) waarvoor inkomen is vastgesteld. Deze populaties worden als volgt geselecteerd:

Particuliere huishoudens met inkomen exclusief studenten:

(`H_INK = 1 of 2`) en (`POSHHK =< 2`) en (`SOORT_HH = 1`)

Particuliere huishoudens met inkomen inclusief studenten:

(`H_INK = 1 of 2`) en (`POSHHK =< 2`) en (`SRTADR = 1`)

Bij de beschrijving van huishoudens met een laag inkomen of huishoudens met een inkomen rond het sociaal minimum is uitgegaan van de populatie 'Particuliere huishoudens met inkomen

exclusief studenten' waarbij deze nog verder beperkt is door huishoudens die geen volledig jaarinkomen hebben, buiten beschouwing te laten.

De reden hiertoe is dat studentenhuishoudens doorgaans een laag inkomen hebben, doordat (a) hun bestedingen uit studieschuld gefinancierd worden; schulden worden echter niet tot het inkomen gerekend en (b) hun inkomen onderschat wordt wegens het ontbreken van informatie over inkomensoverdrachten die zij van hun ouder(s) ontvangen. Huishoudens met een onvolledig jaarinkomen betreffen onder meer huishoudens die in de loop van het jaar nieuw gevormd zijn, waarbij de kernpersoon voor het eerst inkomen is gaan ontvangen.

De doelpopulatie die in studies over laag inkomen doorgaans gehanteerd wordt, kan geselecteerd worden met behulp van de voorwaarde:

$(LI\_CAT \geq 4)$ en $(POSHHK \leq 2)$.

De doelpopulatie die in studies over 105% van het beleidsmatige minima gehanteerd wordt, kan geselecteerd worden met behulp van de voorwaarde:

$(BM\_CAT \geq 4)$ en $(POSHHK \leq 2)$.

Voor andere percentages van het beleidsmatig minimum moet de variabele PERCSM gebruikt worden.

Personenpopulatie in publicaties

Het RIO publiceert doorgaans alleen over personen in particuliere huishoudens. Daarbij wordt de populatie van particuliere huishoudens volgens hierboven beschreven wijze beperkt, uiteraard zonder de aanvullende beperking $POSHHK \leq 2$. Bij personen staat als inkomensbegrip vaak het persoonlijk inkomen (PERSINK) centraal. Daarbij wordt bij het beschrijven van de inkomenssituatie van personen de populatie logischerwijs beperkt tot personen met (persoonlijk) inkomen ($P\_INK = 1$). Voor personen met een inkomen boven 1 miljoen euro is het inkomen afgerond op 1 miljoen euro en heeft de variabele P_INK de code 2 gekregen. Hetzelfde geldt voor personen met een inkomen onder 500 duizend euro. Het inkomen is afgerond op -500 duizend euro en P_INK heeft code 2 gekregen. Bij de beschrijving spelen achtergrondvariabelen als het "aantal weken inkomen" (WEKEN), de sociaaleconomische categorie (SECCOAL1), en demografische kenmerken een belangrijke rol.

De populaties worden als volgt geselecteerd:

Personen met inkomen in particuliere huishouden exclusief studenten

$(P\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(H\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(SOORT\_HH = 1)$.

Personen met 52 weken inkomen in particuliere huishouden exclusief studenten

$(P\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(H\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(SOORT\_HH = 1)$ en $(WEKEN = 52)$.

Personen met inkomen in particuliere huishouden inclusief studenten

$(P\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(H\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(SRTADR = 1)$.

Personen met 52 weken inkomen in particuliere huishouden inclusief studenten

$(P\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(H\_INK = 1 \text{ of } 2)$ en $(SRTADR = 1)$ en $(WEKEN = 52)$.

Nauwkeurigheid

De afwijkingen worden vooral veroorzaakt, doordat informatie over enkele bestanddelen van het inkomen ontbreekt. Het gaat hier onder meer om gegevens over (ontvangen en betaalde) kinderalimentatie en inkomensoverdrachten tussen ouders en hun uitwonende (studerende) kinderen. Het inkomen van deze groep huishoudens wordt daardoor onder- of overschat.

Volgtijdelijke vergelijkbaarheid

Bij vergelijking in de tijd moet rekening gehouden worden met wijzigingen, waaronder:

- Gemeentelijke herindelingen (jaarlijks).
- Overgang van waarneming op basis van steekproef naar integrale waarneming (in 2010).
- Verbetering van de huishoudensafbakening vanaf de integrale waarneming (in 2010).
- In 2001 is er een revisie doorgevoerd waardoor er veranderingen hebben plaats gevonden in de afleidingen van inkomen en enkele andere variabelen.

Achtergrond gegevensverzameling

[Regionaal Inkomensonderzoek - Korte onderzoeksbeschrijving.](#)

[Regionaal Inkomensonderzoek - Uitgebreide onderzoeksbeschrijving](#)

Gegevens op Statline

De cijfers zijn onder andere gepubliceerd in de statlinetabel: [Inkomen van particuliere huishoudens met inkomen naar inkomen en regio](#)

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

Nr.	Variabele en omschrijving	Form.
1	rinpersoons Soort identificatiecode	A1
2	rinpersoon Identificatienummer	A9
3	i_hh_id_encrypt Identificatienummer huishouden	A32
4	lft Leeftijd van de persoon	F3
5	bur Burgerlijke staat van de persoon	F1
6	ges Geslacht van de persoon	F1
7	poshkh Positie in het huishouden tov hoofdkostwinner	F1
8	seccoal1 Sociaal-economische categorie van de persoon	F2
9	gebland Geboorteland	F4
10	herkomst Land van herkomst	F4
11	weken Aantal weken inkomen	F2
12	bm_cat Beleidsmatig minimum categorie	F1
13	p_ink Persoonlijk inkomen bekend	F1
14	pk2_hge Herkomstgroepering (land, generatie)	F2
15	bestink Besteedbaar inkomen	F9
16	persink Persoonlijk inkomen	F9
17	gemcode Gemeentecode	A4
18	wijk Wijkindeling	A6
19	buurt Buurtindeling	A8
20	soort_hh Soort huishouden	F3.1
21	srtadr Soort adres	F3.1
22	ahl Aantal huishoudleden	F2

Nr.	Variabele en omschrijving	Form.
23	ahlmi Aantal huishoudleden met inkomen	F2
24	h_ink Indicator huishouden met inkomen	F2
25	bbihalg1 Belangrijkste inkomensbron van het huishouden	F2
26	samhh_r Samenstelling huishouden	F2
27	li_cat Categorie laag inkomen	F1
28	laag_ink Inkomen volgens definitie lage inkomensgrens	F9
29	bmnormh Beleidsmatig minimum (normbedrag)	F9
30	percsm Inkomen, in procenten van beleidsmatig minimum	F9.1
31	bestinkh Besteedbaar inkomen van het huishouden	F9
32	gestinkh Gestandaardiseerd besteedbaar inkomen van het huishouden	F9
33	equi Equivalentiefactor	F3.2
34	ehalg Woonsituatie (eigen woning / huurhuis)	F1

Toelichting op de variabelen

RINPERSOONS en RINPERSOON

Bronbestanden die aan het CBS geleverd worden, bevatten doorgaans als persoons-identificator het burgerservicenummer (BSN). Dit nummer wordt als zeer identificerend beschouwd en daarom vervangt het CBS dit nummer door een intern persoonsidentificatienummer, het betekenisloze RIN-nummer.

Een microdatabestand is voorzien van de door het CBS toegevoegde variabelen soort identificatiecode (RINPERSOONS) en identificatienummer (RIN), die samen het burgerservicenummer vervangen. Records met een BSN dat is teruggevonden in de GBA, zijn voorzien van een geldig RIN-nummer. Deze records hebben de waarde 'R' op RINPERSOONS gekregen.

De overige records bevatten een BSN dat niet is teruggevonden in de GBA. Indien het BSN geldig is maar niet wordt teruggevonden in de GBA, dan wordt het BSN versleuteld via een vaste formule en krijgt RINPERSOONS de waarde 'S'.

De combinatie van RINPERSOONS 'R' en RINPERSOON identificeert een persoon. Evenzo kan worden aangenomen dat personen met RINPERSOONS 'S' een unieke waarde op RINPERSOON hebben gekregen. De meest voorkomende reden dat zo'n persoon wel een geldig BSN heeft maar niet in de GBA staat ingeschreven, is namelijk dat hij of zij in het buitenland woont. Door immigratie kan een persoon het ene jaar niet en het volgende jaar wel in de GBA staan ingeschreven.

Als een microdatabestand meerdere records per persoon bevat, dan kan voor RINPERSOONS 'R' en RINPERSOONS 'S' worden aangenomen dat records met eenzelfde RIN-nummer dezelfde persoon aanduiden. Binnen één bestand is het geen probleem om records met RINPERSOONS 'R' of 'S' te aggregeren op persoonsniveau. Records met RINPERSOONS 'R' of 'S' kunnen ook worden gekoppeld aan records in een ander microdatabestand met dezelfde waarden op RINPERSOONS en RIN: deze records hebben betrekking op dezelfde persoon.

Er moet echter een kanttekening worden gemaakt bij het koppelen van verschillende microdatabestanden. Een persoon kan namelijk in het ene bestand de waarde 'R' op RINPERSOONS hebben en in het andere bestand de waarde 'S', en vice versa. Deze situatie kan zich voordoen als een persoon ten tijde van het ene bestand wél in de GBA stond ingeschreven en ten tijde van het andere bestand niet. Omdat de records in dat geval ook een ander RIN-nummer hebben gekregen, zijn zij niet aan elkaar te koppelen.

GEMCODE

De gemeentecodes op 1 januari 2012. Voor een toelichting op het ontstaan, opheffing en/of naamswijziging van gemeenten zie de Statline tabel [Historisch overzicht gebieden](#). Voor Remote Access en On-site gebruikers is de gemeentecodelijst te vinden op \\8_Uilities\Code_Listings\Gemeentecodes\. Met de gemeentecode kunt u aan de hand van

dit sleutelveld en het GIN bestand van hetzelfde jaar gegevens samenvoegen, tellingen maken, naar een hoger regionaal niveau zoals landsdeel, provincie, COROP of toeristengebied. U kunt de GIN bestanden vinden op de Onsite/remote access omgeving: `\8_Uilities\Code_Listings\Gebieden in Nederland\`.

WIJK en BUURT

De 6-cijferige wijkcode is samengesteld uit de gemeentecode (4 posities) en de wijkcode (2 posities).

De 8-cijferige buurtcode is samengesteld uit achtereenvolgens de gemeentecode (4 posities), wijkcode (2 posities) en buurtcode (2 posities).

De wijk- en buurt codes zijn alleen gelabeld voor 2014. [Voorbeeld van de wijk-en buurt indelingen op Statline](#).

Voor Remote Access en On-site gebruikers is de wijkbuurtcodelijst te vinden op `\8_Uilities\Code_Listings\Wijkbuurtcodes`. De wijk- en buurtcodes zijn alleen gelabeld voor de wijkbuurten van 2014. Zie voor ontbrekende labels ook de wijkbuurtcodelijst van eerdere of latere jaren.

GEBLAND

Het geboorteland van de desbetreffende persoon.

Voor Remote Access en On-site gebruikers is de landenlijst te vinden op `\8_Uilities\Code_Listings\Landen- en nationaliteitscodes\Nationaliteits.sps`.

HERKOMST

Land van herkomst desbetreffende persoon.

Voor Remote Access en On-site gebruikers is de landenlijst te vinden op `\8_Uilities\Code_Listings\Landen- en nationaliteitscodes\Land.sps`.

Voorkomende waarden van de variabelen

In deze paragraaf worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

rinpersoons

R	R: Gekoppeld vermeld nummer is RINPersoon
S	S: Niet gekoppeld vermeld nummer is versleuteld BSN

bur

1	Ongehuwd
2	Gehuwd
3	Verweduwd
4	Gescheiden

ges

1	Man
2	Vrouw

poshkh

1	Hoofdkostwinner
2	Hoofdkostwinner, met partner
3	Gehuwde partner
4	Ongehuwde partner
5	Minderjarig kind
6	Meerderjarig kind
7	Overig huishoudenslid

seccoal1

1	1.1.1 Werknemer particulier bedrijf
2	1.1.2 Ambtenaar
3	1.1.3 Directeur-groootaandeelhouder
4	1.2 Zelfstandige
5	1.3 Overig actief
6	2.1.1 Ontvanger van werkloosheidsuitk.
7	2.1.2 Bijstandsontvanger
8	2.1.3 Ontvanger van ov. soc. vrz.
9	2.2 Arbeidsongeschikte
10	2.3.1 Pensioenontvanger, tot 65 jr
11	2.3.2 Pensioenontvanger, 65 jr e.o.
12	2.4 Student
13	2.5 Overig niet-actief
14	3 Zonder inkomen

bm_cat

1	1.1 Huishouden zonder inkomen
2	1.2 Bevolking in IIT
3	1.3 Huishouden niet ingedeeld
4	2.1 Huishouden met inkomen tot 105% beleidsmatig inkomen
5	2.2 Huishouden met inkomen boven 105% beleidsmatig inkomen

p_ink

0	Persoon zonder inkomen
1	Persoon met inkomen
2	Persoon met afgerond extreem inkomen

pk2_hge

1	Nederland
2	Overig westers land, 1e gen.
3	Overig westers land, 2e gen.
4	Niet-westers land, 1e gen.
5	Niet-westers land, 2e gen.

soort_hh

1,0	Particulier huishouden (niet-studentenhuishouden)
1,4	Particulier, maar niet behorend tot huishoudenspopulatie
5,0	Studentenhuishouden
9,0	IIT-huishouden

srtadr

1,0	1 Particulier huishouden
1,4	Particulier, maar niet behorend tot huishoudenspopulatie
2,0	2.1 IIT, bejaardentehuis
3,0	2.1 IIT, overig
4,0	2 IIT, type niet bekend

h_ink

0	Huishouden zonder inkomen
1	Huishouden met inkomen
2	Huishouden met afgerond extreem inkomen

bbihalg1

0	0 Onbekend
1	1.1 Loon werknemer
2	1.2 Loon ambtenaar
3	1.3 Loon dir.-grootaand.houder
4	1.4 Overig inkomen uit arbeid
5	2 INKOMEN UIT EIG. ONDERN.
6	3 INKOMEN UIT VERMOGEN
7	4.1 Werkloosheidsuitkering
8	4.2 Arbeidsongeschiktheidsuitk.
9	4.3 Pensioen
10	4.4 Bijstand
11	4.5 Overige sociale voorziening
12	4.6 Studiefinanciering
13	4.7 Overig
14	5 ZONDER INKOMEN

samhh_r

1	1. Eenpersoonshuishouden
2	2.1 Paar
3	2.2 Paar, uitsluitend minderj. kinderen
4	2.3 Paar, minderj. en meerderj. kinderen
5	2.4 Paar, uitsluitend meerderj. kinderen
6	3.1 Eenoudergezin, uitsluitend minderj. kinderen
7	3.2 Eenoudergezin, minderj. en meerderj. kinderen
8	3.3 Eenoudergezin, uitsluitend meerderj. kinderen
9	4.1 Paar met ander
10	4.2 Paar met ander, uitsluitend minderj. kinderen
11	4.3 Paar met ander, minderj. en meerderj. kinderen
12	4.4 Paar met ander, uitsluitend meerderj. kinderen
13	4.5 Eenoudergezin met ander, uitsluitend minderj. kind.
14	4.6 Eenoudergezin met ander, minderj. en meerderj. kind.
15	4.7 Eenoudergezin met ander, uitsluitend meerderj. kind.
16	4.8 Overig meerpersoonshuishouden
17	5.0 Bevolking in instellingen, inrichtingen en tehuizen
88	'Huishouden' die uitsluitend bestaan uit personen jonger dan 15 jaar

li_cat

1	1.1 Huishouden zonder inkomen
2	1.2 Bevolking in IIT
3	1.3 Huishouden, niet-ingedeeld
4	2.1 Huishouden met laag inkomen
5	2.2 Huishouden met hoog inkomen

ehalg

1	1 Eigen woning
2	2.1 Huurwoning, met huurtoeslag
3	2.2 Huurwoning, zonder huurtoeslag